

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Поморський університет в Слупську
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілицького в Освенцімі
Університет прикладних наук в м. Ельблонг
Пряшівський університет
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

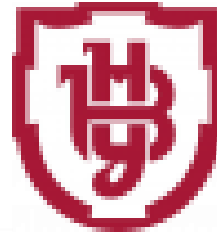
II Міжнародної науково-практичної
конференції

Україна, Мукачєво
23-24 квітня 2024 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Department of Psychology
Mukachevo City Council
Volyn National University named after Lesya Ukrainka
Pomeranian Academy in Slupsk

 Akademia
Pomorska
w Slupsku

Personality Formation: Personogenetic Context

Collection of theses

Mukachevo
April 23-24, 2024

програм психологічної корекції негативних емоційних станів студентів, спрямованих на підвищення їхньої життєстійкості в кризових станах.

Список використаних джерел

1. Логвінова Д. Гумор як ресурс психологічного здоров'я у молоді, що переживає стресові ситуації. Психологічні умови благополуччя персоналу організацій: збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 19–21 жовтня 2023. С. 125–128.
2. O'Quin K. Humor and creativity: A review of the empirical literature. Cresskill: Hampton Press. 1997. 256 p.

УДК 616.89-008.442:616-07:005.59(043.2)

БУЧКОВСЬКИЙ О.
здобувач рівня магістра «Психології»
Мукачівський державний університет
КОРНІЄНКО І. О.
д. психол. н., професор
Мукачівський державний університет

СЕКСУАЛЬНА ЗАЛЕЖНІСТЬ: ЯВИЩЕ, СИМПТОМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Сексуальна поведінкова залежність є однією з найбільш поширених явищ серед молоді та підлітків, водночас мало висвітленою у вітчизняній науці. У міжнародній класифікації хвороб (МКХ-11) під шифром 6C72 подано «компульсивний розлад статевої поведінки, що характеризується стійкою нездатністю контролювати інтенсивні, повторювані сексуальні імпульси або потяги, що призводить до повторюваної статевої поведінки». Симптомами цього захворювання є повторювальні статеві дії, що включають перегляд порнографії, мастурбація, сексуальні відносини з особами протилежної чи власної статі та інші дії з (часто протизаконного характеру) у реальному чи соціальному просторі. Нездатність контролювати власні сексуальні імпульси зазвичай появляється протягом тривалого часу (наприклад 6 місяців) і спричиняє помітний дистрес або значні порушення в особистій, сімейній, соціальній, навчальній, професійній чи інших важливих для особистості сферах діяльності. Проте згідно з МКХ до компульсивної сексуальної поведінки не слід включати дистресові стани, які повністю пов'язані з моральними судженнями та несхваленням щодо сексуальних імпульсів, потягів чи поведінки у даному суспільстві [1].

Однією з причин поширення сексуальної залежності є масовий та необмежений доступ порнографічної продукції у інтернеті. У 2022 році Україна знову увійшла до першої 20 країн із найвищим щоденним трафіком перегляду порнографічного контенту на одному сайті. Дослідження показують, що процес формування залежності від порнографії подібний до нейробіологічних механізмів морфологічних змін у головному мозку, які виникають від приймання наркотичних субстанцій. В обох випадках активізуються ті самі

ділянки мозку (смугасте тіло, мигдалеподібне тіло та передня поясна звивина) [6]. Зокрема, простежується однаковий стан збудження, що включає збільшення кількості дофаміну у області прилеглою ядра мозку і створення нових нейронних сполучень, що передбачають виділення білка deltaFosB та мають незворотній характер [5]. У осіб, які щотижня регулярно відвідують порносайти, помітили меншу кількість сірої речовини у системі винагороди у районі смугастого тіла. Це викликає явища толерантності, тобто потребу збільшення сексуальної стимуляції задля досягнення попередніх ефектів задоволення [2].

Щодо психологічних наслідків, то слід перерахувати: збільшення ймовірності появи ризикованої сексуальної поведінки, включаючи застосування насилля [4], втрата сну та концентрації зменшення ефективності праці та навчання, підвищення рівня почуття самотності, сорому саможалості, нервозності та тривожності, а також невмінням поради собі з елементарними життєвими проблемами та труднощами [3]. Для залежних характерна втеча від реальності у світ фантазій, а також неусвідомлення причино-наслідкових зв'язків між ризикованими сексуальними діями та наслідками, які вони породжують. У подружжі в результаті частого перегляду порнографічного контенту одним або обома партнерами спостерігається зменшення сексуального задоволення у шлюбі, зростає ймовірність подружньої невірності та зменшується довіра між чоловіком та дружиною [6]. Це становить одну з причин сепарації чи подальшого розлучення.

До методів лікування залежних від сексуальної поведінки (як втім і інших форм залежностей) серед інших відносять Міннесотську модель реабілітації (12 кроків), що базується на моральній психології. Вона передбачає розвиток життєвого стилю, що виключає використання сексуальних стимулів для вирішення внутрішніх чи зовнішніх проблем. Як наслідок відбувається поступова відновлення особистості на фізичному, психологічному та духовному рівнях та ресоціалізація її до життя у суспільстві [7]. Одним з інструментів одужання є відвідування груп, контакт і допомога іншим залежним, усвідомлення власної залежності як невиліковної хвороби та уникнення тригерів, що провокують повернення до активної стадії компульсивної сексуальної поведінки. В Україні вже 10 років діють групи анонімних сексоголиків. Слід зазначити, що ефективність даної програми залежить від внутрішньої мотивації клієнта та його задіяння у процес видужання. Також має значення, на якій стадії перебуває залежність та наявність у нього інших психологічних проблем.

Список використаних джерел

1. 6C72 Compulsive sexual behaviour disorder. URL: <https://icd.who.int/browse/2024-01/mms/en#1630268048>. Дата звернення: 28.03.2024.
2. Kühn S., Gallinat J., Brain Structure and Functional Connectivity Associated With Pornography Consumption: The Brain on Porn, (JAMA Psychiatry), 2014.
3. Laier Ch., Schulte F.P., Brand M., Pornographic Picture Processing Interferes with Working Memory Performance. *The Journal of Sex Research*. 2013. № 50.

4. Owens E.W., Behun R.J., Manning J.C., Reid R.C., The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research. *Sexual Addiction & Compulsivity: The Journal of Treatment & Prevention*. 2012.
5. Pitchers K.K., Vialou V., Nestler E.J., Laviolette S.R., Lehman M.N., Coolen L.M., Natural and Drug Rewards Act on Common Neural Plasticity Mechanisms with Δ FosB as a Key Mediator. *The Journal of Neuroscience*. 2013. № 33.
6. Schneider J.P., Effects of cybersex addiction on the family: Results of a survey. *Sexual Addiction & Compulsivity*. 2000. № 7.
7. Іванов В., Безсмертний Ю., Старков Д. Принципи роботи амбулаторної соціально-психологічної реабілітації осіб, залежних від алкоголю: науково-методичний посібник. Київ, 2013. 128 с.

УДК 316:364-787.522:159.923.2:355.09(043.2)

ВІЗНЮК І. М.

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології та соціальної роботи
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
ДОЛИННА А. С.

кандидат історичних наук,
старший викладач кафедри всесвітньої історії,
завідувач відділу аспірантури і докторантури
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
ДОЛИННИЙ С. С.

доктор філософії (Phd),
старший викладач кафедри психології та соціальної роботи
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ЗА СТИЛЕМ ЖИТТЯ

Під час конфліктів військовослужбовці зазнають різних стресових ситуацій, які загрожують їхньому життю. В таких умовах людина має два основних варіанти дій: використовувати свої базові інстинкти, спрямовані на виживання, або, не зважаючи на ризики, виконувати свої військові обов'язки. Соціальна адаптація є важливим аспектом соціально-психологічного розвитку особистості.

Аналізуючи індивідуальні особливості, стратегії поведінки та стиль життя, особистість стикається з проблемами загальної адаптації до життя, які виявляються не лише в критичних ситуаціях, а й у повсякденних умовах. Визначення соціально-психологічних характеристик та концептуальних основ стилю життя і соціальної адаптації особистості є важливою складовою оцінки їх розвиненості серед військовослужбовців ЗСУ (А. Mitchell, І. Візнюк, К. Волохата, С. Долинний, М. Драчук, С. Пугач, О. Романюк та ін.). Основні життєві підходи до визначення цих соціально-психологічних характеристик і

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я В ЧАСИ ВІЙНИ

БЛОУС Р., ЛАГНО Д.	ГУМОР ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМОВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ СТУДЕНТІВ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	4
БУЧКОВСЬКИЙ О., КОРНІЄНКО І. О.	СЕКСУАЛЬНА ЗАЛЕЖНІСТЬ: ЯВИЩЕ, СИМПТОМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	6
ВІЗНЮК І. М., ДОЛИННА А. С., ДОЛИННИЙ С. С.	СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ЗА СТИЛЕМ ЖИТТЯ	8
ВОРОНОВА О. Ю., ДОБОШ М.І.	ЧИННИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я В ЧАСИ ВІЙНИ	10
ГЕЙКО Є. В.	ВИСВІТЛЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЦІЛІСНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ» У СУЧАСНІЙ ГУМАНІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ	13
ДЕРЕВ'ЯНКО С. П.	ОНЛАЙН-КУРСИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ	15
ІВАНАШКО О. Є.	ВПЛИВ КРИЗИ НА ПСИХОЕМОЦІЙНІ СТАНИ КОМБАТАНТІВ	17
КОМАР Т.О.	ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПСИХІЧНОЇ ТРАВМИ	19
КОНДРАЦЬКА Л. В., ДЕНИСОВА М. І.	СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ В ОСОБИСТОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ ЖИТТІ	22
КОРОБАНОВА О. Л.	ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ І СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВИ САМОЕФЕКТИВНОСТІ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ	25
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С. І., РУБШ Ю.	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МІГРАЦІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ	27
ПАВЕЛКІВ Р. В., КУЛАКОВ Р. С.	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	29
ПЕТЕЛИЦЬКИЙ В., КОРНІЄНКО І. О.	ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ У СТРУКТУРІ САМОАКЦЕПТАЦІЇ ДЕПРИВОВАНИХ ПІДЛІТКІВ: РЕАЛІЇ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ	31

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>